

Jireggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej.

Első évfolyam — 52 szám.

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1932 augusztus 12

A munkanélküliség

az utóbbi évek folyamán világ-problémává nőtte ki magát. A világ összes államainak vezetőférfiai terveket kovácsolnak, akciókat vezetnek le s más módon kísérleteznek, hogy a dolgozni akaró munkanélkülieknek szerszámot adjanak a kezükbe s a sok-sok ezer dolgos családnak valamiképpen pótolják a kezükből kiesett kenyeret.

Míg a külföldi államok a közmunkák beindításával próbálnak kenyeret adni az önhibájukon kívül munkanélkülivé vált tömegeknek, az állami költségvetésbe hatalmas összegeket irányítanak elő a segélyezésekre, nálunk az esetleg beindított közmunkákat külföldi vállalkozóknak osztják ki, akik a munkáknál természetesen saját nemzetiségű munkásokat alkalmaznak nagyobb számban s így a romániai munkanélkülieknek csak nagyon kevés hányada nyerhet a beindult közmunkáknál alkalmazást.

Az állam nem veszi komolyan a munkanélküliséget, illetve a munkanélkülieket. Ha a munkanélküliek tömege az éhségtől és nélkülözésektől legyengülve elhaló hangon kenyeret vagy munkát mer kérni az államtól, a munka és kenyér helyett rendőri fenyegetésekben, esetleg gummibotokban részesítik őket. Legfőbb ideje volna már, ha nálunk is komolyan vennék a munkanélküliség égető kérdését s az állam a szerencsétlen dolgozni akarók eltartását nem varrná teljesen az amugy is leszenyvedett és súlyos terhek alatt görnyedő városi lakosságra.

Az elmúlt év hét hónapig tartó, rendkívüli tele az emberi szenvedés minden fázisát végig érezte a munkanélküliekkel, akiknek a reménye a tavaszi és nyári munkaalakalmak felé összpontosult. A tavaszi munkálatokat nem lehetett megkezdeni, mert az idén szinte nem is volt tavasz, mert ezt az időpontot is elfoglalta a tavaszi hónapokba benyúló rideg tél. Munkaalakalom sehol sem kínálkozott s a munkanélküliek nagy tömege még reménytelenebbül indul neki a jövőnek. A társadalom szíve, tehetségéhez képest, előreláthatóan most is megmozdul, de állami segítség nélkül a mind jobban jobban felszaporodó munkanélküliek eltartásáról nem tud gondoskodni s ha késik a segítség, a tömeget a kétségbeesésbe vagy a szélsőséges pártok karjaiba taszítják.

Mamutatkozik be a Vajda-kormány a parlamentben

Károly király beszéde az új kormányhoz — A miniszterelnök hódoló válasza

BUCURESTI. Az új Vajda-kormány tegnap letette az esküt s így Románia sokáig huzódó politikai válsága véget ért.

Vajda Sándor most harmadizben alakít kormányt. A nemzeti parasztpárti kormány a mostani nehéz viszonyok között súlyos kockázatosság elé néz, mert belső ellenségei mindent elkövetnek a legnagyobb politikai nehézségekből szerencsésen, sőt mondhatni szabad választás után kikerült párt-kormány holdogulása ellen. Ebben a nehéz helyzetében csak úgy fog állandóbb sikereket és eredményeket elérni, ha eredeti programját a törvényhozásnál, az alkotmányosság gyakorlásánál és az állampolgárok egyenlőségének kihangsúlyozásánál komolyan megvalósítja.

BUCURESTI. Amint a „Jóestét” tegnap száma elsőnek közölte, az új Vajda-kormány tagjai tegnap délután 2 órakor letették az esküt, az Uralkodó előtt. A miniszterek a király, az alminiszterek Vajda miniszterelnök kezébe tették le az esküt, majd a kormány összes tagjai a trónteremben gyűltek össze, ahol Károly király a következő beszédet intézte hozzájuk:

A király beszéde

— Boldog vagyok, hogy ma üdvözölhetem a most megalakult kormányt. A mai idők nehézségei között tudatában vagyok azoknak a súlyos feladatoknak, amelyekre vállalkoztak és amelyeket Önök hivatva vannak teljesíteni. Meg vagyok győződve, hogy helyükön minden képességükkel és kötelességtudásukkal a haza és a trón szolgálatában fognak állani. Ez a kötelesség kivételes munkát igényel Önöktől, szakadatlan energiát, mindig szemelőtt tartva az ország magasabb érdekeit. Munkájukban közérdek fogja Önöket vezetni és nem lehetnek tekintettel semmire másra, még ha fájdalommal jár is az egyesekre.

Önök egy erős pártból kerültek ki, olyan pártból, amelybe teljes bizalmamat és reményemet helyezem, olyan kormány, amely végleges, jól megalapozott és amelyben olyan férfiak

foglalnak helyet, akiknek multja biztosíték a jövőre. Önöknek erős akarattal és öntudattal kell dolgozniuk, hogy terveik megvalósíthatók legyenek. Minden bizalmam és szeretetem az Önöké és legyen meg az a tudatuk, hogy együtt akarok működni mind nyájukkal a haza javára. Fel a munkára!

Vajda miniszterelnök válasza

Az Uralkodó beszédére a miniszterelnök a következőket válaszolta: — Engedje meg Felséged, hogy a legmélyebb hálánknak adjak kifejezést a magam és társaim nevében ezekért a gyönyörű szavakért, amiket hozzánk intézett. A mai időkben kétszeresen súlyos munkára vállalkoztunk. A politikusok

az ilyen nehéz viszonyok között feláldozzák népszerűségüket és reputációjukat, de szívesen tesszük ezt,

mert tudjuk, hogy áldozatot hozunk a haza és tón érdekében. Felséged szavai mutatják nekünk az utat, amelyen el kell indulnunk, mint az áldás, amit a viharzó tengerre induló utas felé küldenek. Öntudatunkat fokozza, hogy Felséged szemei öröködnék felettünk. Szemeink előtt a kötelesség és az ország legmagasabb érdekei lebegnek.

Néhány őszhajú férfi közé fiatal erőket állítottunk,

hogyha mi öregek elfáradunk, legyen aki felváltson bennünket. Minden erőnk és tehetségünk át sugározza Felséget fiatalos energiája és munkára készíti az a bizalom, amely Felséged szavaiból felénk árad. Utunkon elindulva, teljes erőnkkel, lelkiismeretünkkel és akarattunkkal fogjuk szolgálni a haza és trón érdekeit és a román nép nagyságát. Éljen a király!

Az eskütétel után a minisztereket lefényképezték a palota kertjében, majd az egybegyűlt tömeg lelkes éljenzése közben távoztak a királyi palotából.

BUCURESTI. Pan Halipa nem lett tagja a kormánynak, mert a beszarábiaiak önálló tárcát követeltek és miután azt nem kapták meg, Halipa nem vállalt tárcanélküli miniszterséget.

Alminiszterek lettek: miniszterelnökség és sajtó: Tilea Viorel.

Külügy: Gafencu.
Belügy: Calinescu és Pop Joan.
Pénzügy: Crisan.
Kisebbségi: Brandsch Rudolf (német kisebbségi).
Földmívelésügy: Serban és Ghelmegeanu.
Kultusz: Coltor és aviatikai: Irimescu.

Az új kormány tegnap este tartotta meg első minisztertanácsát, ma délután bemutatkozik a kamarának és felolvassa kormányprogramját.

A kormány rendezi a városi adósságokat

BUCURESTI. A Federatia Economica tegnap értekezletet tartott a városi adósok szövetsége, amelynek vezetői beszámoltak a parlamenti pártoknál tett közbenjárásuk eredményeiről. A kormány párt részéről Maniu és Mihalache biztosították őket, hogy elsőrendű fontosságúnak tekintik a városi adósságok rendezését és ebben a tekintetben sürgős intézkedéseket fognak eszközölni. Ugyancsak kedvező értelemben nyilatkoztak Duca, Bratianu György és Goga, úgy hogy a szövetség reméli a városi adósságok problémájának közeli megoldását.

Újabb kegyelmi kérvényeket adtak be a ceglédi gyilkosok ügyében

BUDAPEST. Jelentettük már a „Jóreggelt” és „Jóestét”-ben, hogy a kecskeméti törvényszék rögtönítelő bírósága halálra ítélte Lőrincz Józsefet és Szedlacek János, akik baracklopás közben megölték, Szakter András ceglédi gazdálkodót. A rögtönítelő bíróság a halálos ítélet kihirdetése után kegyelemre terjesztette fel a két halálraítéltet Horthy kormányzóhoz. A napokban újabb két kegyelmi kérvényt juttattak el a kecskeméti törvényszékhez. Az egyiket az elítéltek hozzátartozói, a másikat a Beszkárt budapesti villamos-társaság nyújtotta be, melynek Lőrincz munkása volt. Az iratokat áttették a kormányzó kabinetirodájához.

Hitler kormányt alakít a nagypártok vezéreivel

A horogkeresztes rohamcsapatok Berlin körül táboroznak

BERLIN. Tegnap valóságos páni félelem vett erőt Berlin lakosságán a riasztó hír hallatára, hogy Hitler rohamcsapataival körülfalta Berlint. Ez a hír azonban nem felelt meg a valóságnak, mivel Hitler tényleg csinált csapatösszevonásokat, de

nem azzal a szándékkal, hogy Berlint megrohamozza, hanem a weimari alkotmány ünnepe esetleges kommunista kiengeszteléseket megakadályozhassa.

Az új kivételes állapot életbeléptetésével kapcsolatosan rögtönzött bíróságokat létesítettek Königsbergben, Breslauban, Kielben, Hamburgban, Düsseldorfban és Elbingben. Berlinben, mint a birodalom fővárosában rendkívüli vésztörvényszéket állítottak fel.

Módosítják a weimari alkotmányt

BERLIN. Tegnap ünnepelték Németországban a weimari alkotmány évfordulóját. Az ünnepi szónok Gayl belügyminiszter volt, aki beszédében, valószínűleg felsőbb sugallatra, a weimari alkotmány megreformálását követelte s különösen a választási törvény módosítását és a szenátus felállításának szükségességét hangsúlyozta. Gayl beszéde határozottan nagy feltűnést keltett és minden jel arra mutat, hogy megvalósítják a javaslatait.

BERLIN. A nemzeti szociálisták súlyos kirohanásai mind nagyobb és nagyobb méreteket öltenek. Arra a hírre, hogy a rohamcsapatok Berlint körülfalták, a „Der Angriff” című lap felhívást közöl Haeldorff, a rohamcsapatok parancsnokának aláírásával a következő tartalommal: „Az ellenség táborában következetesen terjesztik azt a hirt, hogy csapataim a törvény ellenére olyan dolgot akarnak elkövetni, ami súlyos következményeket vonna maga után. A valóság az, hogy szervezett

rohamcsapataink Berlin és más városok környékén gyakorlatokat végeznek. Csak nekem van jogom, hogy a rohamcsapatoknak parancsoljak

s így a rendről is én felek. Igérem, hogy csapataim tagjait, akik törvénytelen eljárást követnek el, a legszigorubb büntetésben fogom részesíteni.”

Haeldorffnak ez a kiáltványa azt bizonyítja, hogy

Hitler már nem érzi hatalmát teljesen biztosnak csapatai fölött.

BERLIN. Legújabb értesüléseink szerint a Berlin közelében levő nemzeti szociálista rohamcsapatok rendeletet kaptak, hogy

ha Hindenburg elnök nem nevezi ki Hitlert azonnal a kancellári méltóságra, úgy induljanak Berlin ellen.

Hindenburg elnök, mielőtt visszatért volna a weimari alkotmány ünnepélyére, elhatározta, hogy az ünnepségek után azonnal visszatér

nyaralását folytatni. Azonban az események olyan gyorsan peregnek, hogy az ősz elnöknek mintegy fogolyként továbbra is Berlinben kell maradnia mindaddig, míg a jelen tarthatatlan helyzet valamilyen formában megoldást nyer.

A német lapok külön kiadása szerint a helyzet megoldására csak két lehetőség van: Az egyik az, hogy engedve a nemzeti szociálisták követeléseinek, Hitlert kancellárrá nevezik ki, a másik pedig az, hogy továbbra is egy elnöki kormány maradna, amelynek azonban nem lenne pártja. Ha az utóbbi megoldást fogadják el akkor a kormánynak parlament nélkül kell dolgoznia, vagy pedig a legvégső esetben fel kell oszlatnia a parlamentet.

Hindenburg Papennel egész délután az új kormány megalakításának lehetőségéről tárgyalt. Hír szerint abban állapodtak meg, hogy Hitlert bízzák meg a kormányfalkitással, azzal a feltétellel, ha más nagy pártok vezéreit is beveszi a megalakulandó új kabinetbe.

Az új kabinetben Papen lenne a külügyminiszter és egyúttal alkancellár, Gregor Strasser belügy- és Goering hadügyminiszter.

Ebben az esetben Neurath, a jelenlegi külügyminiszter elfoglalná eredeti állását, vagyis a londoni nagykövetség vezetését. A többi tárcákat más pártok embereivel töltenék be. Hitler hajlandó belemenni ebbe a megegyezésbe azzal a feltétellel, ha Poroszország bel-

ügyi tárcáját is nemzeti szociálista emberrel töltik be.

A „Der Angriff” című nemzeti szociálista lap ezeket a megegyezéssel teljes mértékben meg van elégedve. Szerinte csak ez a megoldás lehetséges, mert Hitler Adolfnak ma olyan nagy hatalma van Németországban, hogy azt semmi körülmények között sem lehet figyelmen kívül hagyni.

BERLIN. Azzal kapcsolatban, hogy Hitlert bízzák meg a kormányalakítással, az eddigi pártelnökök példájára azonnal le kell mondania pártjának vezetéséről, mivel, mint birodalmi kancellár nem lehet a nemzeti szociálista párt elnöke is. Erre Hitler kijelentette, hogy

mint kancellár is meg fogja tartani a pártelnökséget,

hivatkozva Mussolini példájára, aki mindamellett, hogy Olaszország kormányának vezére, a fasiszta párt elnöke is.

PÁRIS. A francia közvélemény idegességgel fogadja a németországi híreket. Az a meggyőződés alakult ki, hogy a terrorcselekményeket Hitlerék utasítására követik el a rohamosztagok. Ez veszedelmes taktika, mert most Hitler is képtelen a lavina feltartóztatására.

BERLIN. A weimari alkotmány megünnepelése után Papen kancellár benyújtja lemondását Hindenburghoz, a birodalom elnökéhez. A lemondás célja az, hogy Papen mintegy megkönnyíteni akarja Hindenburgnak Hitlerrel a kormányalakítására vonatkozó tárgyalásait.

Visszavonulnak a japán csapatok Mandzsuriában

CHARBIN. A japán csapatok a japán hadvezetőség utasítására visszavonulnak a nagy kolerajárvány miatt. A kolerajárvány a kínai csapatokra is áterjedt.

TOKIÓ. Stimson, az Egyesült Államok külügyi titkára tegnapi nagy beszédében hangsúlyozta, hogy Amerika a legszigorubb álláspontot foglalja el mindazon államokkal szemben, amelyek nem igyekeznek őszintén a béke megvalósítása érdekében dolgozni. Ez a beszéd nagy visszatetszést szült,

különösen a japán politikai körökben. A japánok azt állítják, hogy Stimson beszédének éle egyenesen ellenük irányult, mint megfélemltetlen ország ellen. Ezért tiltakoztak az Egyesült Államok meghatalmazott követénél és a japán sajtó méltatlankodását fejezi ki Stimsonnal szemben. A tokiói kormány utasítást adott washingtoni követének hogy járjon közbe az Egyesült Államok kormányánál és kérjen magyarázatot Stimson beszédére vonatkozólag.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

16—18 év körüli tisztességes, rendes leányt keres gyermektelen házaspár, aki főzés kivételével az összes házi munkák elvégzésére vállalkozik, Cim a kiadóban.

Viz-, villanyszerezést vállalkozó jutányos áron. Ferenc József-ut 93. szám.

Ebéd, vacsora, kifogástalan házikoszt havi abona 800 lej kihordásra is. Cim Karolina-tér 5. Bodega. Ipartestületi épület.

Szépfejkész házastelek, nagyon szép gyümölcsösökkel eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

Komoly ügynőkök (lehet nyugdíjas is) jutalékos alapon is szép keresethez juthat. Később esetleg fix fizetést is adunk. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre e lap kiadóhivatalába kérünk.

6 személyes ezüst evőkészlet eladó. Cim a kiadóban.

60.000 lejig Albina bank betétkönyvet vásárolnék. — Cim kiadóban.

Írógépet keresek bérbe. Cim a kiadóban.

KIADÓ aug. 15-ére egy két szoba, konyha, fürdőszobás lakás. Értekezni a Str. Fantanelei (vált Vasvári Pál-ucca) 56. sz. alatt

Letartóztattak egy fajtalansággal gyanúsított bányáhyunyadi tisztviselőt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt éjszaka a rendőrség bányáhyunyadi tisztviselőt, akit homoszexuális üzemekkel gyanúsítottak. A rendőrség adatai szerint az állami tisztviselő állandóan bejárógatott Kolozsvárra, ahol két fiatal fiúval folytatott természetellenes viszonyt. Az elmúlt éjszaka a rendőrség a tisztviselőt letartóztatta s ügyében megkezdte a vizsgálatot, amely eredmény nélkül zárult, mert terhelő bizonyítékokat a rendőrség nem tudott felmutatni s a tisztviselőt kénytelen volt szabadlábra helyezni.

Családi perpatvar közben súlyos ideggörcsöket kapott a feleség

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délután Petrescuék Vasut-ucca 11. szám alatti lakásának csendjét családi háborúság verte fel. A férj és feleség között merültek fel nézeteltérések, amiket simán elintézők nem sikerült. A veszekedés annyira felizgatta a gyenge idegzetű Petrescu Máriát, hogy ájultan esett össze és ideggörcsökből fetrengett a földön. A megijedt férj mentőkért telefonált, akik rögtön a helyszínére siettek. Dr. Matache mentőorvos kámför és koffein-injekciókkal térítette magához a görcsökből szenvedő nőt.

RÁDIÓ

PÉNTEK, augusztus 12.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes zene. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádió-szabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Hegedű. 21.50 Előadás. 21.45: Zongora. 22.15: Táncczene a Lidőből.

Budapest. 11.15: Postászenekar. 14: Déli harangszó. 14.05: Szalay Lajos cigányzenekara. 18: Felolvasás. 19: Katonazene. 20.30: Felolvasás. 21: Közvetítés Salzburgból. „Oberon”. Wagner operája. Utána Kiss Béla cigányzenekara.

Vegye meg Ön is a mindennap késő délután megjelenő

Jóestét!

Ára 1 lej.

4 tömör oldalon gyorsan és biztosan informálja a legújabb hírekről.

Egyetlen délutáni napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Reg. Ferdinand 64—66. Telefon: 61. (Mayer-nyomda.)

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb
napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No.

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Augusztus 12. Péntek. Róm.
kath. Klára. Prot. Klara. Görög
Fotie si Anich. I. sz. 10. Ab.

Jóreggelt!

Párbeszéd a nyugdíjfronton.
— Hogy akarja a nyugdíját: posta-
utalványon vagy bankcsekkben?
— Legjobban szeretném, ha képében
fizetnék ...

A liberálisok kijelentették, hogy a
Jorga-kormánynak nyújtott segítségük-
kel az alkotmányosságot szolgálták.
Köszönjük szépen az ilyen szolgálatot ...

Beszélgetés a kávéházban.
— Olvasta? A japán-kínai sárga ve-
szedelemnek véget vet az ároiz.
— Akkor haditudósítás helyett viz-
állásjelentést fogunk olvasni ...

Az új Vajda-kormány letette az es-
küt. Vajda Sándor már háromszor tett
esküt, mint miniszterelnök. Maholnap ő
is olimpiai bajnok lesz ...

Olimpiász-viccek.
Miez, az ismert svájci olimpián,
amikor kizárták a tornászversenyéről,
csodálkozva fordult a zsűri felé és így
szólt: „Mi ez?” Senki sem válaszolt, mert
azt hitték, csupán bemutatkozott ...

Pelle világbajnok lett Los-Angelesben.
Lassacskán pellemelegednek a magyar
fiúk ...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti
meteorológiai intézet időjárás-je-
lentése szerint tulnyomóan derült,
további meleg idő várható.

— **Inspekciós gyógyszerárak.**
Dr. Hintz Főter, dr. Halász (Piata
Cuza Vodă), dr. Flohr C. Reg. Fer-

— **Dr. Boross György unitárius
püspök** elutazott a Szabadellvi Ke-
resztények Nemzetközi Vallásos
Egyesületének St. Gallenben, Svájc
augusztus 13—15 napjain tartandó
kongresszusára.

— **Feltalálták a nemgyűrődő
gyapot-szövetet.** Angliában felta-
lálták a nemgyűrődő gyapotszövet-
et, amelyet már 26 államban sza-
badalmaztak. A nemgyűrődés titka
az, hogy a gyapotrostokat egy kü-
lönleges gyantakeverékkel itat-
ják át.

— **Napokon keresztül rémület-
ben tartotta a korzó közönségét
egy suszterinas.** Belgrádban napok
óta riadalmat okozott egy titokza-
tos kódobáló, aki apró kavicsok-
kal dobálta a járókeleket, sőt az
egyik előkelő étterem terraszán a
vacsorázók tányérjába dobta a ka-
vicsokat. A rendőrség napokig hiá-
ba kutatott a kódobáló rém után,
míg végül is egy rendőr lesbeállt a
Jugoszláv Bank ötemeletes palotá-
jának tetején, mert úgy vette ész-
re, hogy legtöbbször onnan hullot-
tak a kavicsok. A tetőn fel is buk-
kant titokzatos rém, egy szurto-
s kis suszterinas, a tizenkétéves
Ognjanovics Szvetisláv. Egész
municipiálakra volt a háztetőn.
Zsebéből hamarosan előkerült a
veszedelmes fegyver, egy gummi-
puska, amellyel napokon keresz-
tül rémületben tartotta a korzó
közönségét. A rendőr a „rémet”
nem vasalta meg, hanem fülénél
fogva vette le az ötemeletes palota
tetejéről.

Olimpiász

Ma dől el az olimpiai vízipólóbajnokság sorsa

LOS-ANGELES. Talán sohasem
várta a magyar sportközönség na-
gyobb érdeklődéssel az olimpiász-
ról érkező híreket, mint ma. Az
olimpiász a befejeződéshez köze-
ledik s a magyar csapat az eddigi
sorozatos kudarcait az utolsó na-
pokon akarja kiköszörölni s hogy
ez sikerül, az kétségtelen. A leg-
nagyobb érdeklődést a magyar-
amerikai vízipóló mérkőzés kelti.
A magyar csapat felkészülten vár-
ja a mérkőzést. Az amerikaiak
meg akarják törni a magyar csa-
pat győzelmi szériáját, ami emberi
számítás szerint elképzelhetetlen.
Nem valószínű, hogy az ameri-
kaiak testi erőre felépített játéka
eredményes legyen a magyar csa-
pat technikai felkészültségével
szemben. A magyar csapat 3—4
gólos győzelmet várják. A magyar-
amerikai vízipólómérkőzés mellett
igen nagy jelentősége a kardcsa-
patverseny elődöntője, amely
ugyanis ma lesz. A magyar vi-
vók tegnapi jó szereplésük után
favoritjai a világbajnokságoknak.
Az ökölvívás küzdelmei is ma ér-
keznek a döntőhöz, amelyben a
magyarok szintén előkelő helye-
zésre számíthatnak.

Az összetett tornászversenyek
ha nem is hoznak Pelle Istvánnak
világbajnokságot, de jó helyezést
igen, mert az amerikai-finn zsűri

összefogása lehetetlenné tette Pelle
újabb világbajnokságát.

**Remecz József magyar diszkosz-
vető bajnok eltűnt az olimpiai fa-
luból.** Remecz József magyar disz-
koszvető rekorder, aki az olimpiai
versenyen történt lemaradása után
teljesen visszavonult minden tár-
saságtól és még a baráti érintke-
zésben is alig lehetett szavát halla-
ni, három nappal ezelőtt, anélkül,
hogy bárkinek bármit szolt volna,
elhagyta az olimpiai falut. Re-
meczről három nap óta semmi hír
sincs. A magyar olimpiai expedi-
ció vezetőse bejelentette az eltű-
nést a rendőrségnek és mindent
elkövet, hogy Remecz nyomára
jusson.

LEGUJABB

LOS-ANGELES. A tornászcsapat
versenyek befejeződtek. Olaszor-
szág csapata a várakozásnak meg-
felelőleg olimpiai bajnok lett. 2.
Amerika. 3. Finnország. 4. Magyar-
ország.

Az ötös tornászverseny olimpiai
bajnoka az olasz Neri lett, aki mö-
gött második helyen Pelle István
végzett, harmadik a finn Savolai-
nen. Érdekes megjegyezni, hogy
Neri, aki tavaly Budapesten szere-
pelt, akkor klasszissal gyengébb
volt Pellénél.

Az MTK uszói Kolozsváron?

CLUJ-KOLOZSVÁR. A nemrég-
ben Kolozsváron szerepelt MTK
uszói romániai turán vannak. Az
Universitatea most tárgyalásokat
folytat az MTK vezetőségével,
hogy a romániai tura lebonyolítá-
sa után egy újabb versenyen való
részvételre megnyerje a budapesti
uszókat. A tárgyalások kedvező
mederben folynak és remény van
arra, hogy újra gyönyörködhetik
Kolozsvár sportközönsége a buda-
pesti uszók és vízipólózók nagy-
szerű képességeiben.

Az MTK vezetői különben Szó-
vátáról levelet intéztek dr. A. T.
Muresan városi tanácsoshoz, amely-
ben megleghangon emlékeztet meg
a kolozsvári fogadtatásról és a vá-

ros vezetőinek mindenre kiterjedő
figyelmességéről.

A zürichi bajnokcsapat kolozs-
vári vendégjátéka. A zürichi Young
Fellows futbalcsapatának kolozs-
vári vendégjátéka befejezett tény-
nek tekinthető. A kiváló svájci
csapat, amelynek több tagja Svájc
válogatott csapatának standard já-
tékos, augusztus 20 és 21-én sze-
repe Kolozsváron. Tekintve, hogy
a svájciak igen jó stílusú futballt
játszanak és nemzetközi viszony-
latban is igen figyelemreméltó tel-
jesítményt nyújtanak, a kolozsvári
sportközönség széles rétegeiben
nagy érdeklődés mutatkozik a
mérkőzés iránt.

Az uszás tizparancsolata

1. 9 éves kor előtt csak na-
gyon erős gyermeknek szabad
megkezdeni az uszást.
2. Versenyuszást 18 éves kor
előtt nem szabad kezdeni.
3. 18 C fok víz legalkalmasabb
az uszásra.
4. Aki ennél hidegebb vizet
szeret, vízbemenetel előtt zsiroz-
za be kissé bőrét, a zsíros bőr
jól véd a hideg ellen.
5. A hideg víz frissit, erősít,
de vesét izgatja és a vérnyomást
emeli. Akiknek tehát hajlama
van a vérnyomás emelkedésére
vagy nem ép a veséjébe, hideg
vízben ne fürödjön.
6. A hideg fürdő vérszegé-
nyeknek sem való, mert nagy
melegvesztést okoz, s emel-
lett könnyen hoz létre főfájást.
7. Az uszás az összes sportok
között a legjobban javítja az ét-
vágyat, mert az anyagcserét ha-
talmasan fokozza.
8. Kerüljük a víz alatt való
uszást, mert szemhurutot kap-
hatunk.
9. Meleg víz alkalmatlan az

uszásra, mert bágyaszt és utána
izzadás következik be.

10. Ha akár nagy fáradtság,
akár lábikragörcs miatt az uszást
abba kell hagynunk, feküdjünk
hátunkra úgy, hogy csak az ar-
cunk legyen kinn a vízből.

— **Piccard professzor holnap
indul.** Piccard professzor sztratosz-
féra repülése, mint megírtuk, ha-
lasztást szenvedett egyik gépalkat-
részének kijavítása miatt. Leg-
újabb értesítés szerint a javítási
munkálatok befejezést nyertek,
sőt a gépet atmoszférikus nyomás-
sal ki is próbálták. Piccard hol-
nap fog felrepülni kísérőjével.

Villany-, házteléfono-,
csengő- és vízvezeték-sze-
relési munkákat tökéle-
tesen, jól és olcsón végez

Nádler,

Strada Avram lancu
(Petőfi-u.) 17. szám.

A legolcsóbb
a legjobb
a legszebb
a legrégebb
képes családi lap

Erdélyi Szemle

Szépirodalom
művészet
tudomány
közgazdaság
színház-mozi
sport

— **Az 1 milliárd 600 millió ál-
lami kölcsön sorsa.** Zürichi jelentés
szerint a román kincstári kölcsön
még nem végleges. Deviza-kölcsön-
ről van egyébként szó, amelyet a
svájci bankok egyévi időtartamra
folyósítanak.

— **Emlékművet kapott Lilien-
thal Ottó, a repülés atyja.** Tegnap
avatták fel Berlinben Lichterfeld-
Ost nevű külvárosában Lilienthal
Ottónak, a repülés egyik úttörőjé-
nek emlékművét. Lilienthal Ottó
36 évvel ezelőtt egy repülési kísér-
letnél lezuhant és halálra zuzta
magát. A mai ünnepélyen megje-
lent Lilienthal 83 éves bátyja is,
akivel együtt végezték annak ide-
jén repülési kísérleteiket.

— **A „gyenge” nem.** Nem a nők.
A férfiak. A statisztika azt tanítja,
hogy egymillió ember közül há-
rom éri el századik születésnapját.
A százevesek között a nők kétszer
olyan nagy számban szerepelnek,
mint a férfiak. A százevesek há-
romnegyedrésze falusi és mezőgaz-
dasággal foglalkozik és csak egy-
negyedrésze városi. Ha a statisztika
száraz számaiba életet akarunk
lehelni, akkor hamarosan meg-
állapíthatjuk azt a nagyon egyszerű
igazságot, hogy a férfiak azért
érik meg ezt a szép kort oly rit-
kán, mert inkább ki vannak téve
az élet viszontagságainak. A ter-
mészet igyekszik az egyensúlyt
fenntartani és mindenütt több fiu
születik, mint leány. A férfiak ma-
gasabb halálozási arányszáma
miatt mégis fölösleg van nőkben. A
statisztika tanúsága szerint a váro-
si egészségügyi kultúra fejlettsége
dacára mégis könnyebben érik el
a falusiak a száz esztendő, akik
porban, sárban, egészségtelen há-
zakban élnek le életüket.

— **Lehet-e a gólyát kormá-
nyozni?** Unterberger tanár, a kö-
nygsbergi irgalmaskórház főorvosa
két évvel ezelőtt feltűnésteltető be-
jelentést tett. Állítólag sikerült ne-
ki az, ami még senkinek sem sike-
rült: a gólyát eredményesen tudja
kormányozni! Unterberger tanár
megfigyelése szerint a „fiu” vagy
leány” problémája voltaképpen
vegyi kérdés. A házasságok tul-
nyomó többségében a férfiszerve-
zet alaki tartalma kiegyenlítődik a
női szervezet savtartalmával.
Emiatt körülbelül egyforma kilá-
tás van fiu és leány születésére.
A házasságok egy kisebb percent-
jében erősebben alkalikus férfipar-
terrel találkozik. Ezekben a há-
zasságokban majdnem kivétel nél-
kül csak fiúk születnek. Ha fordít-
va áll a dolog, majdnem kizárólag
leányok születnek. Hogyan lehet
tehát a természet útját eltéríteni?
Ha a női szervezet savtartalmát
csökkentjük, fiúk fognak születni.
A kísérletező tanár eddig 74 eset-
ben próbálta meg módszerét és az
eredmény: kivétel nélkül minden
esetben fiu született. Aki tehát
fiut akar, ne takarékoskodjék a
szódabikarbonával.

Egy rejtélyes párisi büntett

Eredeti francia
bűnügyi regény

(17)

— Hasztalan fáradtunk volna?
— dűnyögé — Elhalasztották,
vagy pedig itt voltak már?

Ezalatt az idő mult. A Batisi
utról a tejes és zöldses kocsik
döngés hallatszott már.

A vezető most hirtelen össze-
rezzent és tompa kiejtéssel így
szólt:

— Csöndesség! — mondta
olyan hangon, mely első ízben el-
árulta a megindulását; csöndesség!
Itt vannak! ... Nézzé a falat!

A fal tetején emberi alak jelent
meg ... Csakugyan férfiú volt,
sapkában és sötét színű, hosszú
bluzban.

Midőn a fal tetejére ért, kereszt-
ba ült rajta és az ucca felé hajol-
va, lajtorját huzott föl, melyet
óvatosan a temetőbe eresztett le.

Rajmund és az orvos vezetőjük-
höz közeledtek, hogy kérdezősköd-
jenek, ez azonban megszorította
karjukat:

— Csitt! — mondta halkán. Ez
még mind semmi.

A falon egy második egyén is
megjelent és tanácsot látszottak
tartani. Azután lementek a temető-
be és hallgatózva körülnéztek.

Majd visszatértek a lajtorjához
és alkalmasint jelt adtak, mert
majdnem ugyanazon pillanatban,
harmadik egyén is megjelent a
falon.

Ez utóbbi, ruhája és mozdulatai
után ítélve a legmagasabb körök-
höz tartozhatott.

Mindenesetre azonban a másik
kettő ura volt, ezt már a köztük
levő magatartás különbségéről is
észre lehetett venni.

Látni lehetett, hogy kérdezi
őket és feleletük alkalmasint kielé-
gítette, mert az ucca felé intett.

Három másodperccel ezután egy
nő árnya látszott a falon.

— Ah ezer ördög! — dűnyögé a
Fehér Királynő embere, ez aztán
biztosan lép föl nő létele!

A nő, akit hercegnőnek ismer-
arcát oly sűrű fátyol fődé, hogy
még világos nappal se lehetett vol-
na fölismerni vonásait.

Azonban tartása urias volt, tag-
lejtése és mozdulata fiatal nőt
árultak el.

Az úri ruhás férfiú kezét nyuj-
totta neki, hogy a falra segítse, ő
azonban visszautasította és könye-
dén a temetőbe ereszkedett le.

A négy büntetés a nyitott sir fe-
lé közeledett, még pedig oly közel
Rajmund és az orvos buvhelyéhez,
hogy ezek minden szavukat meg-
hallhatták.

— Itt van! — mondta a férfiú,
aki az egész titokzatos eljárást
vezet.

— Gyorsan tehát! — viszonzá a
nő parancsoló hangon.

Mintha e parancsot nem is hal-
lották volna, a két bluzos férfiú,
csakányt fogott és végkép kinyi-
tották a sirbolt födelét.

Ezzel lehajoltak a nyitott sirba
és összeszedve erejüket, koporsót
hoztak föl.

(Folytatása következik.)

Merényletet követtek el Boris bolgár király ellen

BUCURESTI. A késő éjjeli órák-
ban vettük Bukarestből azt a szen-
zációs hírt, hogy Boris, Bulgária
királya merénylet áldozata lett. A
híradás nem számol be arról, hogy
kommunista, köztársasági, vagy
terrorista büntényről van-e szó. A

hírt a legnagyobb fentartással kell
fogadnunk s ez megerősítésre
szorul.

A fiatal bolgár király, aki pár
évvel ezelőtt vette nőül Viktor
Emánuel olasz király leányát, Jo-
landát, a legnehezebb időben vette

át az ország kormányzását. Eke-
látása, európai gondolkozása és or-
szága talpraállítása tették népsze-
rűvé és rokonszenvesé.

Boris király váratlan tragédiájá-
val a háboru utáni királydrámák
egy újabb véres fejezettel bővültek.

Kommunista ifjumunkások tüntettek a kolozsvári magyar konzulátus előtt

CLUJ-KOLOZSVÁR. A buda-
pesti statáriális bíróság, mint a
„Jóestét” tegnap száma megírta,
holnap, vagy holnapután ül össze,
hogy ítéletet mondjon a két halál-
ra ítélt kommunista harmadik tár-
sának, Karikás Frigyesnek az
ügyében.

A kolozsvári kommunisták, —
amint arról a rendőrség tudomást
szerzett — tervbe vették, hogy
tüntetni fognak a kolozsvári ma-
gyar követségi kirendeltség előtt.
A tervbevett tüntetést a kommu-
nisták még a mult héten akarták
megtartani, de a hatóság ébersége

folytán a tervet nem lehetett ke-
resztül vinni.

Az újabb budapesti statáriális
eljárás hírére a kolozsvári kommu-
nisták a tüntetés megtartását a
tegnap esti órákra tűzték ki.

Este féltenegy óra tájban né-
hány főnyi kommunista ifju-
munkás verődött össze a ma-
gyar kirendeltség Monostor-uti
épülete előtt és egy adott jelre
a zsebekből kövek kerültek elő,
amelyekkel a kommunista ifju-
munkások pillanatok alatt be-
zúzták az épület néhány ab-
lakát,

majd mielőtt a közelben posztoló
rendőr a helyszínre érkezhett
volna, ép olyan feltűnés nélkül,
mint ahogy összeverődtek, pilla-
natok alatt el is tűntek.

A rendőrség állambiztonsági hi-
vatala azonnal teljes készséggel
fogott hozzá a nyomozáshoz s
minden remény meg van rá, hogy
az ablakbeverő kommunista ifju-
munkások rövidesen rendőrkézre
kerülnek.

A központi rendőrség értesítése
szerint a kommunista tüntetés
ügyében a késő hajnali órákig le-
tartóztatás nem történt.

Leverték a spanyol ellenforradalmat Halálbüntetés vár a menekülés közben elfogott felkelővezérre

MADRID. A madridi kormány
erélyesen hangsúlyozza, hogy Se-
villában minden csendes, de a
Madrid és Sevilla közötti telefon
összeköttetés még mindig meg van
szakítva. A spanyol kormány me-
gerősítő csapatokat küldött Secilla-
ba. A várost a kormánycsapatok
teljesen körülfalták és ultimátu-
mot intéztek a felkelőkhöz, hogy
két óra alatt adják meg magukat.
Ugyanekkor a kormány kiadta a

rendeletet Cadix, Malaga és Huelva
katonai parancsnokainak, hogy
hadtestükkel vonuljanak Sevilla
felé.

MADRID. San Jurio tábornok
látva az ellenforradalom leszerel-
ését, Portugália felé menekült,
azonban közel a határhoz elfogták
és Madridba vitték.

Egészen bizonyos, hogy San Ju-
rio is rögtönítélő bíróság elé ke-
rül elfogott hűvel együtt s ak-

kor a tábornokra is halálbüntetés
vár.

A köztársaság hívei az ellenfor-
radalom egynapos uralma alatt el-
fogott és bebörtönzött foglyait ki-
szabadították és a palotát, ahol
a felkelők főhadiszállása volt, fel-
gyújtották és összerombolták, ugy-
szintén felgyújtották a karlista
épületeket is. Végül a tömeg zajos
tüntetést rendezett a felkelők ellen.

Meghalt műtét után a vonat kerekei alá került kazánfűtő

CLUJ-KOLOZSVÁR. Amint a
„Jóestét” legutóbbi számában be-
számoltunk, tegnap éjszaka meg-
dőböntő vonatbaleset történt a
Kolozsvár—Kardosfalva közötti
vasútvonalon. Puiu Simon Uj-ucca
28. szám alatt lakó 46 éves kazán-
fűtő a baleset áldozata, aki olyan
szerencsétlenül esett le a mozdony-
ról, hogy a mozdony kerekei levág-
ták a jobb karját és lábát. A szeren-
csétlenség úgy történt, hogy a fű-
tő éppen egy hasábfát akart a
mozdony kazánjába hajítani, ami-
kor elvesztette egyensúlyát és a

kerekek alá esett.

A sebesültet a mentők beszálli-
tották a sebészeti klinikára, ahol a
szolgálatos sebészorvos az össze-
zúzott végtagokat rögtön ampu-
tálta.

Puiu Simon a műtét után többet
nem tért magához. Hosszasan vi-
vódott a halállal, míg tegnap este
kiszenvedett.

Az ügyészség elrendelte a bon-
colást és az illetékes állomási rend-
őrséget utasította a nyomozás be-
vezetésére.

Toloncuton szállítják haza a Pasteur-kezelés alatt állott gyermekeket

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap
délelőtt egy nyolc tagú 5—8 év kö-
zötti gyermekekből, főleg kisleá-
nyokból álló társaság játszadozott

gondtalanul a rendőrség udvarán.
A kis gyermekhad a házifogda kör-
nyékét foglalta le játszótérnek s a
fogda lezárt ablakának rácsain a

letartóztatottak irigykedve nézték
a gyermekhadat.

Akik a rendőrség udvarán meg-
fordultak, a sok gyermeket látva
azt hitték, hogy talán egy kis gyer-
mekekből álló betörő bandát tett a
rendőrség általmatlanná és sokan
talán már szánakoztak is a bűn ut-
jára lépett gyermekhad felett.

Szerencsére ez a feltevés nem
fedte a valóságot. A fiatal gyer-
meklekek megmaradtak hófehé-
reknek, nem szennyeződtek még
be a bűntől.

Érdeklődésünkre megtudtuk,
hogy a gyerekek a Pasteurból ke-
rültek a rendőrségre. Ugyanis vala-
mennyiüket kutya harapta meg s
Kolozsváron voltak Pasteur-oltá-
sok végett. Az orvosi kezelés most
fejeződött be s a Pasteur-intézet
a gyermekeket nem tarthatta ott
addig, amíg hozzátartozóik értük
jönnek s a kis társaságot a rendőr-
ségre vitték, ahonnan aztán csedőr
kísérettel vonattal indítják őket
hazafelé a falujukba.

Megnyugtató a bizalom! Vegyi festés, tisztításban
CZINK CÉG egy fogalom!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61.